

SDÜTF ÖĞRETİM ÜYELERİNİN POBLEME DAYALI ÖĞRENME KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF SDUTF FACULTY MEMBERS' VIEWS ABOUT POBLEM BASED LEARING

Giray KOLCU¹, Kevser VATANSEVER¹, Ayşenur BEYAZIT ÜÇGÜN², İbrahim TAMAM², Aysel BAŞER³, Ahmet Nesimi KİŞİOĞLU²,

¹SDÜ Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı, ²SDÜ Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

³EÜTF Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

Cite this article as: Kolcu G, Vatansever K, Beyazit Üçgün A, Tamam İ, Başer A, Kişioğlu AN. Evaluation Of Sdutf Faculty Members' Views About PobleM Based Learing. Med J SDU 2019; 26(1): 8-15.

Öz

Amaç

Bu çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi (SDÜTF) Öğretim Üyelerinin probleme dayalı öğrenme yaklaşımı ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Evreni olarak Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında aktif görevli olan öğretim üyelerinden oluşmaktadır. Çalışmada izinli/görevli olma nedeni ile 93 (%74,4) öğretim üyesine ulaşılabilmektedir (n:93). Anket dört ana bölümden oluşmaktadır. Bunlar; birinci bölümde öğretim üyelerinin sosyodemografik özelliklerini sorgulayan 4 soru, ikinci bölümde öğretim üyelerinin Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ) konusundaki görüşlerini etkileyebilecek faktörleri sorgulayan 8 soru, üçüncü bölümde öğretim üyelerinin SDÜTF eğitim programının mevcut hali ile ilgili görüşlerini sorgulayan 12 soru, dördüncü bölümde öğretim üyelerinin PDÖ ile ilgili görüşlerini sorgulayan 12 sorudan oluşmaktadır.

Bulgular

Bu çalışmada SDÜTF eğitim programının mevcut hali "orta" PDÖ ile ilgili görüşleri "iyi" olarak değerlendirilmiştir. Cevaplar beşli ölçekle değerlendirildi-

ğinde katılımcıların SDÜTF eğitim programı ile ilgili puanların ortalaması 33,34±19,63 (Min: 0, maks: 60), Bununla birlikte PDÖ ile ilgili puanların ortalaması 40,54±11,43(Min:12, Maks:60) olarak bulunmuştur.

Çalışmanın analizlerinde öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşleri ile eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim programını değerlendirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünme, SDÜ mevcut eğitim programının öğrencilerin kazanımlarına ve ilgi/motivasyon üzerine etkisi arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Tartışma

Fakültemiz öğretim üyeleri için PDÖ yaklaşımını bir gelişim alanı olarak değerlendirebiliriz. PDÖ etkinliklerinin öğretim üyelerinin rutin çalışma düzenini etkilemeyecek düzenlenmelerle planlanması bu yaklaşımın kabullenilmesi ve uygulanmasını olumlu etkileyebilir. Çalışmamızda öğretim üyelerinin fakültenin mevcut eğitim programının ilgi ve motivasyon üzerine olumlu görüşlerinin aynı şekilde PDÖ ile ilgili görüşlerini de etkileyeceği bulunmuştur. Bu bağlamda öğretim üyesi sayısı ve öğrenme ortamlarının planlanması, eğitim programı geliştirme konusunda eğitici eğitimlerinin tasarlanması ve mevcut eğitim programının öğrenmeye yönelik ilgi ve motivasyon artırıcı etkisi ile öğretim

İletişim kurulacak yazar/Corresponding author: giraykolcu@gmail.com

Müracaat tarihi/Application Date: 08.11.2018 • Kabul tarihi/Accepted Date: 12.11.2018

©Copyright 2018 by Med J SDU - Available online at <http://dergipark.gov.tr/sdutfd>

©Telif Hakkı 2018 SDÜ Tıp Fak Derg - Makaleye <http://dergipark.gov.tr/sdutfd> web sayfasından ulaşılabilir.

üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerini olumlu etkilediği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Eğitim Programı, Probleme Dayalı Öğrenme.

Abstract

Objective

The aim of this study was to evaluate the views of the faculty members of Süleyman Demirel University Faculty of Medicine on problem based learning approach.

Material and Method

As the universe of the study, 93 (74.4%) faculty members who were active in the 2017-2018 academic year in the Faculty of Medicine of Süleyman Demirel University were reached (n: 93). The questionnaire consists of four main sections. These; In the first part, 4 questions about the sociodemographic characteristics of the faculty members, 8 questions about the factors that may affect the opinions and experiences of the faculty members about PBL in the second part, in the third section, 12 questions about the thoughts and experiences of the lecturers about the current state of the SDUTF training program, It consists of 12 questions that question their thoughts and experiences.

Results

In our study, the current state of the SDUTF training program was evaluated as eğitim good hali in terms

of Ö middle "PBL. The mean score of the participants in the SDUTF training program was 33.34 ± 19.63 (Min: 0.00, max: 60.00). 12.00, Max: 60.00). In the analysis of the study, the opinions and experiences of the lecturers on the PBL and the request to take part in a commission related to the development process of the education program, request to take part in a commission related to the evaluation process of the education program, and to disrupt the service and research activities of the educational guidance, There was a significant relationship between interest and motivation.

Discussion

We can evaluate PBL approach as a development area for faculty members. Planning of PBL activities with arrangements that will not affect the routine working order of faculty members can positively affect the acceptance and implementation of this approach. In our study, it was found that the positive views of faculty members on the interest and motivation of the current education program will also affect their opinions about PBL. In this context, we believe that the number of faculty members and the planning of the learning environments, the design of the training of trainers in the development of the training program, and the interest and motivation effect of the current training program on learning positively influenced the opinions and experiences of the faculty members about PBL.

Keywords: Medical Education, Curriculum, Problem Based Learning

Giriş

Modern tıp eğitimine yön veren önemli araştırmalardan biri 1910 yılında yayınlanan Flexner raporudur (1). Bu raporla birlikte tıp eğitiminde disiplin temelli eğitim modeli tanımlanmıştır. Bu modelin temel özellikleri temel ve klinik bilimler ayrılması ve öğrencilere sınıflarda büyük grup eğitimleri planlanmasıdır. Bu model uzun yıllar tıp eğitiminde kullanılmış ve eğiticiyi aktif olarak bilgiyi veren bir rolde tanımlamıştır. Daha sonra toplumun sağlık düzeyi, sağlık hizmeti maliyeti ve artan bilgi yükü ile tıp fakültesi eğitimleri arasındaki uyumsuzluktan dolayı tıp eğitiminde paradigma değişikliği ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

McMaster Üniversitesi 1965 yılında 4 yıllık eğitim programı geliştirme çalışmasının sonunda 1969 yılında tıp eğitiminde probleme dayalı öğrenme (PDÖ) yaklaşımını geliştirmiştir (2). Bu yaklaşımın teorik

arka planı modern eğitim kuramlarından beslenmektedir (3). Bu kuramlar; yapılandırmacı öğrenme kuramı, bilgiyi işleme kuramı, işbirlikli öğrenme kuramı, öz yönelimli öğrenme yaklaşımıdır.

PDÖ yaklaşımının avantajları arasında eğitim programı içeriği ile öğrenme arasındaki ilişkinin sık karşılaşılan klinik problemler üzerinden tartışılması, çekirdek eğitim programı üzerine odaklanarak bilgi yüklenmesini önlemesi, genel yetkinliklerin edinilmesine hizmet etmesi (problem çözme, iletişim, takım çalışması vb.), öğrenci merkezli olması, entegrasyon düzeyinin yüksek olması, olumlu öğrenme ortamına bağlı motivasyon sağlanması, öğrenmeye derin ve yapılandırmacı yaklaşım sağlaması ve prototip olgular ile yetişkin öğrenmesine hitap etmesi sayılmaktadır(4). Bu avantajlarla birlikte eğitim yönlendiricisinin kolaylaştırıcıdan rol-modele dönüşmesi, yönlendiriciden kaynaklı organize olmamış bilgi edinme sürecine bağlı öğrenme hedef boşlukları, kompleks bilgiler karşısında altyapı

yetersizliğine bağlı bilişsel yüklenme yaşanması gibi dezavantajlar da tartışılmaktadır (5–7).

PDÖ yaklaşımının etkinliği üzerine birçok çalışma planlanmıştır. Özellikle problem çözme ve öz-yönelimli öğrenme becerisi gibi alanlarda etkinliği kabul görmüştür (8). Fakat PDÖ yaklaşımının bir tıp fakültesinin eğitim programı içerisine implantasyonu ekonomik ve politik olarak kolay değildir ve eğitim çıktılarına ulaşmak kapsamlı çaba gerektirir (9). Kaliteli senaryolar, eğitilmiş yönlendiriciler, iyi organize bir ekip ve uygun öğrenme ortamları gereklidir (10). Bu eğitimsel kararın verilebilmesi için öncelikle mevcut durumun analizi gereklidir. Ülkemizdeki birçok çalışmada paydaş görüşlerinin değerlendirilmesi önerilmiştir (11).

Amaç

Çalışmamızda Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma kesitsel analitik tipte gözlemsel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın Evreni olarak Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında çalışmanın verilerinin toplandığı tarihte aktif olarak görevde olan ve iznili olmayan öğretim üyeleri tercih edilmiştir (N=136). Çalışmada evrene ulaşılması hedeflendiği için örneklem seçilmesine ihtiyaç duyulmamıştır.

Etik Kurul Onayı araştırmanın yapıldığı fakültenin Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Öğretim üyelerine veri formu uygulama öncesi araştırma ile ilgili bilgi verilerek sözlü izinleri ve araştırmanın yürütülmesi için üniversiteden izinler alınmıştır.

Çalışmada 93 (%74,4) öğretim üyesine ulaşılabilmştir (n:93). Veri toplama yöntemi olarak gözlem altında anket tercih edilmiştir. Çalışmanın anketi araştırma ekibi tarafına oluşturulmuştur. Pilot çalışmasının ardından hedef popülasyonda uygulanmıştır. Anket içerisindeki bağımlı değişken olarak kullanılan ölçeğin Cronbach alfa değeri 0,97, Guttman Split half değeri 0,98 olarak bulunmuştur.

Anket dört ana bölümden oluşmaktadır. Bunlar; birinci bölümde öğretim üyelerinin sosyodemografik özelliklerini sorgulayan 4 soru, ikinci bölümde öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerini etkileyebilecek faktörleri sorgulayan 8 soru, üçüncü bölümde öğretim üyelerinin SDÜTF eğitim programının mevcut hali ile ilgili görüşlerini sorgulayan 12 soru, dördüncü bölüm-

de öğretim üyelerinin PDÖ ile ilgili görüşlerini sorgulayan 12 sorudan oluşmaktadır.

Çalışmanın veri analizinde veriler istatistik paket programında (SPSS, Version 17.0), tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, en az ve en çok değerler) bağımsız gruplarda t-testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Pearson korelasyon testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde değişkenlerin parametrik koşulları sağladığı durumlarda ($n \geq 30$ ve normal dağılıma uygun) parametrik testler kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < ,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Anketin birinci bölümündeki verilere göre çalışma grubunun yaş ortalaması $44,9 \pm 6,8$ (Min: 30, Maks: 62) yılıdır. Akademik ünvanlarına göre 38'i (%40,9) profesör doktor, 17'si (%18,2) doçent doktor, 38'i (%40,9) doktor öğretim üyesiydi. Katılımcıların 42'si (%45,2) dahili tıp bilimleri bölümünden, 35'i (%37,6) cerrahi tıp bilimleri bölümünden, 16'sı (%17,2) temel tıp bilimleri bölümündendi. Katılımcıların öğretim üyesi olarak çalıştıkları süre ortalaması $10,2 \pm 7,5$ (Min: 0, Maks: 35) idi.

Anketin ikinci bölümünde öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerini etkileyebilecek faktörleri sorgulayan soruların cevaplarının dağılımları tabloda belirtilmiştir (Tablo 1). Çalışmada fakültemiz öğretim üyelerinin çoğunluğu daha önce başka bir üniversitede çalışmamıştı. Katılımcıların çoğunluğu klasik veya entegre eğitim sistemine sahip fakültelerden mezundu. Katılımcılar yarı yarıya PDÖ ile ilgili eğitim almıştı ve PDÖ oturumlarına katılmıştı fakat çoğunluğu bir oturum yönlendirme deneyimine sahip değildi. Katılımcıların yarıya yakını PDÖ için eğitim yönlendiricisi eğitim programına katılmayı ve PDÖ oturumlarına eğitim yönlendiricisi olarak katılmayı istemekteydi. Çalışmada katılımcıların çoğunluğu eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünmektedir. Bu bulgulara ilave olarak katılımcıların çoğunluğu fakültemizde eğitim geliştirme veya eğitim değerlendirme komisyonunda görev almayı istememekteydi. Anketin üçüncü bölümünde SDÜTF eğitim programının mevcut halini sorgulayan soruların dağılımları değerlendirilmiştir (Tablo2). Bu değerlendirmeye göre çalışmada katılımcıların büyük çoğunluğu SDÜTF mezuniyet öncesi tıp eğitimi programının mevcut halini "orta" olarak değerlendirmiştir.

Anketin dördüncü bölümünde Öğretim Üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşlerini Sorgulayan Soruların dağılımları tabloda verilmiştir (Tablo3). Bu değeren-

Tablo 1

Öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerini etkileyebilecek faktörleri sorgulayan soruların cevaplarının dağılımları

Faktörler		n	%
Daha önce başka bir üniversitede çalışma durumu	Hayır	72	77,4
	Evet	21	22,6
Daha önce çalışılan kurumun eğitim stratejisi	Klasik sistem	11	52,3
	Entegre sistem	8	38,2
	PDÖ	2	9,5
PDÖ ile ilgili eğitim alma	Evet	48	51,6
	Hayır	45	48,4
PDÖ oturumuna katılma	Evet	49	52,7
	Hayır	44	47,3
PDÖ oturumu yönlendirme	Evet	37	39,8
	Hayır	56	60,2
PDÖ için eğitim yönlendiricisi eğitim programına katılmayı isteme	Evet	47	50,5
	Hayır	46	49,5
PDÖ oturumlarına eğitim yönlendiricisi olarak katılmayı isteme	Evet	47	50,5
	Hayır	46	49,5
Eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünme	Evet	39	41,9
	Hayır	32	34,4
	Fikrim yok	22	23,7
Fakültemizde eğitim geliştirme komisyonunda görev almayı isteme	Evet	36	38,7
	Hayır	57	61,3
Fakültemizde eğitim değerlendirme komisyonunda görev almayı isteme	Evet	38	40,9
	Hayır	55	59,1
TOPLAM		93	100,0

dirmeye göre çalışmamızda katılımcıların büyük çoğunluğu PDÖ ile ilgili görüşlerini "iyi" olarak değerlendirmiştir.

Cevaplara "çok kötü" 1, "kötü" 2, "orta" 3, "iyi" 4, "çok iyi" 5 olarak puan verildiğinde katılımcıların SDÜTF eğitim programı ile ilgili 12 sorudan aldıkları puanların ortalaması $33,34 \pm 19,63$ (Min: 0,, maks: 60,) olarak bulunmuştur. Bununla birlikte PDÖ ile ilgili aynı 12 sorudan aldıkları puanların ortalaması $40,54 \pm 11,43$ (Min: 12,00, Maks:60,00) olarak bulunmuştur.

Çalışmanın tek değişkenli analizlerinde öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşleri ile eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim programını değerlendirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünme, SDÜ mevcut eğitim programının

öğrencilerin kazanımlarına ve ilgi/motivasyon üzerine etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur (Tablo 4).

Öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşleri bağımlı değişken, bu bağımlı değişken ile tekli analizlerde istatistiksel anlamlı ilişki bulunan değişkenler geriye doğru eleme (backward elimination) yöntemiyle oluşturulan lojistik regresyon modelinde değerlendirilmiştir (Tablo 5). Bu modelde eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatmayacağını düşünme, eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almak isteme, SDÜ mevcut eğitim programı için ilgi ve motivasyon üzerine etki modelde kalmıştır. Lojistik regresyon modelindeki bağımlı değişken ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkinin derecesi Cox-Snell'e göre %25,2 ve Nagelkerkeye göre %33,6 bulunmuştur.

Tablo 2 SDÜTF eğitim programının mevcut halini sorgulayan soruların dağılımı

SDÜTF eğitim programının mevcut hali;	Fikrim Yok	Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok İyi
1. Öğrencilerin kazanımları üzerine etki	14,0	9,7	10,8	44,1	19,4	2,2
2. İlgil ve motivasyon üzerine etki	11,8	8,6	23,7	40,9	14,0	1,1
3. Temel bilgilerin öğrenimi üzerine etki	12,9	8,6	18,3	36,6	21,5	2,2
4. Temel ve klinik bilimlerin entegrasyonu üzerine etki	6,5	21,5	37,6	18,3	2,2	
5. Öğrenmenin etkinliği/kalıcılığı üzerine etki	14,0	6,5	20,4	44,1	14,0	1,1
6. Sorgulama becerisi kazandırılması üzerine etki	12,9	10,8	22,6	34,4	17,2	2,2
7. Bağımsız çalışma becerisi kazandırılması	15,1	8,6	21,5	35,5	17,2	2,2
8. Değerlendirme becerilerini geliştirmesine etkisi	14,0	8,6	12,9	46,2	16,1	2,2
9. Problem çözme becerisi	14,0	8,6	20,4	43,0	11,8	2,2
10. Genel olarak sağladığı kazanımlara etkisi	15,1	7,5	15,1	43,0	17,2	2,2
11. Eğiticilere sağladığı doyuma etkisi	14,0	11,8	17,2	40,9	12,9	3,2
12. Öğrencileri mesleğe hazırlamadaki başarısı/yeterliliği	12,9	9,7	11,8	39,8	23,7	2,2

Tablo 3 Öğretim Üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşlerini Sorgulayan Soruların dağılımları

Öğretim Üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşleri;	Fikrim Yok	Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok iyi
1. Öğrencilerin kazanımları üzerine etki	21,5	6,5	5,4	22,6	32,3	11,8
2. İlgil ve motivasyon üzerine etki	21,5	6,5	7,5	17,2	32,3	15,1
3. Temel bilgilerin öğrenimi üzerine etki	20,4	7,5	12,9	22,6	25,8	10,8
4. Temel ve klinik bilimlerin entegrasyonu üzerine etki	20,4	7,5	5,4	23,7	25,8	17,2
5. Öğrenmenin etkinliği/kalıcılığı üzerine etki	19,4	4,3	12,9	14,0	26,9	22,6
6. Sorgulama becerisi kazandırılması üzerine etki	18,5	5,4	9,8	19,6	26,1	20,7
7. Bağımsız çalışma becerisi kazandırılması	18,3	8,6	6,5	29,0	20,4	17,2
8. Değerlendirme becerilerini geliştirmesine etkisi	18,3	5,4	9,7	18,3	31,2	17,2
9. Problem çözme becerisi	18,3	5,4	9,7	18,3	31,2	17,2
10. Genel olarak sağladığı kazanımlara etkisi	19,4	7,5	5,4	20,4	34,4	12,9
11. Eğiticilere sağladığı doyuma etkisi	22,6	6,5	12,9	20,4	24,7	12,9
12. Öğrencileri mesleğe hazırlamadaki başarısı/ yeterliliği	20,4	7,5	8,6	23,7	22,6	17,2

Tablo 4

Öğretim Üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşleri İle Bağımsız Değişkenler Arasındaki İlişki

		Öğretim Üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşleri		Toplam	X ²	p
		Olumlu	Olumsuz			
1-Eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almak ister misiniz?	Evet	25	11	36	8,400 ^a	0,004
	Hayır	22	35	57		
2-Eğitim programını değerlendirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almak ister misiniz?	Evet	25	13	38	5,979 ^a	0,014
	Hayır	22	33	55		
3-Eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünüyor musunuz?	Evet	9	23	32	22.590 ^a	<0,001
	Hayır	31	8	39		
4-SDÜ mevcut eğitim programı için öğrencilerin kazanımları	Olumlu	25	16	41	11,407 ^a	0,044
	Olumsuz	22	30	52		
5- SDÜ mevcut eğitim programı için ilgi ve motivasyon üzerine etki	Olumlu	28	16	44	11.753 ^a	0,038
	Olumsuz	19	30	49		
Toplam		47	56	93		

Tablo 5

Öğretim üyelerinin PDÖ Konusundaki Görüşleri Regresyon Tablosu

	OR	OR'nin %95 Güven Aralığı	p
Eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatmayacağını düşünüyor musunuz?	5,027	1,800-14,040	0,002
Eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almak ister misiniz?	4,441	1,616-12,201	0,004
SDÜ mevcut eğitim programı için ilgi ve motivasyon üzerine etki	3,063	1,184-7,925	0,021
Cox&Snell R Square: 0,252			
Nagelkerke R Square: 0,336			

Tartışma

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi 1994 yılında kurulmuş, kendini kanıtlamış köklü bir üniversitedir. Fakültemiz akreditasyon sürecinde öğrenci merkezli yaklaşımları ön plan alma kararı almıştır. Bu yaklaşımlar içerisinde PDÖ yaklaşımının eğitime olumlu etkisi kabul görmekle birlikte eğitimcilerin uygulamaları ile ilgili geliştirilmesi gereken alanlar tartışılmaktadır (12,13). Probleme dayalı öğrenme yaklaşımında eğitici donanımı ve yaklaşımı oldukça önemli

bir gerilim alanıdır (12). Bu amaçla planlanan çalışmamızda öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşleri etkileyebilecek faktörler incelendiğinde öğretim üyelerinin çoğunluğu daha önce başka bir üniversitede çalışmamış olduğu ve çoğunluğunun klasik veya entegre eğitim sistemine sahip fakültelerden mezun olduğu görüldü. Ayrıca PDÖ yaklaşımında yönlendiricinin grubu etkin yönlendirebilmesi için birçok beceriye sahip olması gerekmektedir (8,14). Bu amaçla sürekli mesleki gelişim kapsamında yönlendirici eğitimleri planlanmaktadır. Çalışmada katılımcılar yarı

yarıya PDÖ ile ilgili eğitim almıştı ve PDÖ oturumlarına katılmıştı fakat çoğunluğu bir oturum yönlendirme deneyimine sahip değildi. Bununla birlikte katılımcıların yine yarıya yakını PDÖ için eğitim yönlendiricisi eğitim programına katılmayı ve PDÖ oturumlarına eğitim yönlendiricisi olarak katılmayı istemekteydi. Çalışmada katılımcıların çoğunluğu eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatmayacağını düşünmektedir. Bu bağlamda fakültemiz öğretim üyeleri için PDÖ yaklaşımını bir gelişim alanı olarak değerlendirebiliriz. Fakat bu bulgulara ilave olarak katılımcıların çoğunluğu fakültemizde eğitim geliştirme veya eğitim değerlendirme komisyonunda görev almayı istememektedir. Bu nedenle eğiticilerin, kurumun ve eğitim programının gereksinimlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Eğitim programında öğrenci merkezli yaklaşımlar için değişim yönetimi planlandığında etkinin değerlendirilmesi ve karşılaştırılması için programın mevcut halinin de sorgulanması gerekmektedir (15). SDÜTF eğitim programının mevcut halini sorgulayan soruların dağılımları değerlendirildiğinde çalışmamızda katılımcıların büyük çoğunluğu SDÜTF mezuniyet öncesi tıp eğitimi programının mevcut halini “orta” olarak değerlendirmiştir. Bu değerlendirmeye göre çalışmamızda katılımcıların büyük çoğunluğu PDÖ ile ilgili görüşlerini “iyi” olarak değerlendirmiştir.

PDÖ yaklaşımı eğiticiler tarafından ilgi çekici olarak değerlendirilmekle birlikte bu yaklaşıma temkinli yaklaşılmaktadır (15). Çalışmamızın tek değişkenli analizlerinde de öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşleri ile eğitim programını geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim programını değerlendirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almayı isteme, eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatacağını düşünme, SDÜ mevcut eğitim programının öğrencilerin kazanımlarına ve ilgi/motivasyon üzerine etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu bağlamda PDÖ yaklaşımı ile ilgili olumsuz intiba ve ön yargıların gözden geçirilmesi için PDÖ yaklaşımının öğretim üyelerine kurum kültürü içerisinde içselleştirilerek aktarılması gerektiği söylenebilir. Lojistik regresyon modeli sonuçlarında öğretim üyelerinin eğitim yönlendiriciliğinin hizmet ve araştırma etkinliklerini aksatmayacağını düşünmeleri PDÖ konusundaki görüşlerine olumlu katkı sağlayacağı ön görülmektedir. Bu bağlamda, PDÖ etkinliklerinin öğretim üyelerinin rutin çalışma düzenini etkilemeyecek düzenlenmelerle planlanması bu modelin kabullenilmesi ve uygulanmasını olumlu etkileyebilir. Benzer şekilde eğitim programı geliştirme süreci ile ilgili bir komisyonda görev almanın da PDÖ konusundaki görüşlerini olumlu etkileyeceği belirlen-

miştir. Program geliştirmenin temel unsurlarından biri paydaş desteğini arttırmaktır. Bu bağlamda, eğitim modelinde planlanan değişikliklerin uygulanması öncesinde paydaşların görüşleri kadar desteklerinin de alınması önemlidir. Eğitim programının olumlu unsurları mevcut programı olduğu gibi gelişim alanlarını desteklemektedir. Bu nedenledir ki, lojistik regresyon analizinde öğretim üyelerinin fakültenin mevcut eğitim programının ilgi ve motivasyon üzerine olumlu görüşlerini aynı şekilde PDÖ ile ilgili görüşlerini de etkileyeceği bulunmuştur. Bu bağlamda öğretim üyesi sayısı ve öğrenme ortamlarının planlanması, eğitim programı geliştirme konusunda eğitici eğitimlerinin tasarlanması ve mevcut eğitim programının öğrenmeye yönelik ilgi ve motivasyon artırıcı etkisi ile öğretim üyelerinin PDÖ konusundaki görüşlerinin olumlu etkileeneceği kanaatindeyiz.

Kaynaklar

1. Flexner A. Medical Education in the United States and Canada [Internet]. 1910 [cited 2018 Mar 12]. Available from: http://archive.carnegiefoundation.org/pdfs/elibrary/Carnegie_Flexner_Report.pdf
2. Universty MMP. Problem Based Learning (PBL) [Internet]. [cited 2018 Mar 29]. Available from: <http://mdprogram.mcmaster.ca/mcmaster-md-program/overview/pbl---problem-based-learning>
3. Camp G. Problem-Based Learning: A Paradigm Shift or a Passing Fad?*. MEO [Internet]. 1996 [cited 2018 Mar 29];1(1):2. Available from: https://www.cc-seas.columbia.edu/sites/dsa/files/PBL_Paradigm_or_Fad.pdf
4. Davis MH, Harden RM. AMEE Medical Education Guide No. 15: Problem-based learning: A practical guide. Med Teach. 1999;21(2):130–40.
5. Hemker HC. Critical Perceptions on Problem-based Learning. Adv Heal Sci Educ. 1998;3(1):71–6.
6. Kirschner PA, Sweller J, Clark RE. Why Minimal Guidance During Instruction Does Not Work: An Analysis of the Failure of Constructivist, Discovery, Problem-Based, Experiential, and Inquiry-Based Teaching. Educ Psychol. 2006 Jun;41(2):75–86.
7. Sweller J. Instructional design in technical areas. Camberwell, Australia: ACER Press.; 1999.
8. Wosinski J, Belcher AE, Dürrenberger Y, Allin AC, Stormacq C, Gerson L. Facilitating problem-based learning among undergraduate nursing students: A qualitative systematic review. Nurse Educ Today [Internet]. 2018;60(August 2017):67–74. Available from: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2017.08.015>
9. Donner RS, Bickley H. Problem-based learning in American medical education: an overview. Bull Med Libr Assoc. 1993;81(3):294–8.
10. Mahir BIBERÇİ NB. PROBLEME DAYALI ÖĞRENME SURECİNE YÖNELİK NİTEL BİR DEĞERLENDİRME. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Derg. 2012;17(2):12–33.
11. Ercan AKPINAR ÖE. Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımına Yönelik Öğrenci Görüşleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Derg [Internet]. 2005 [cited 2018 Oct 16];9. Available from: <https://www.pegem.net/Akademi/3-8252-Probleme-Dayali-Ogrenme-Yaklasimina-Yonelik-Ogrenci-Gorusleri.aspx>
12. Rowan CJ, Mccourt C, Bick D, Beake S. Problem based learning in midwifery-The teachers perspective. [cited 2018 Oct 17]; Available from: https://ac.els-cdn.com/S0260691706000505/1-s2.0-S0260691706000505-main.pdf?_tid=2c7f3b0d-04ba-4960-917d-57726f5c7d1f&acd-

- nat=1539759546_c72bbc23400691823ec772eac0b1fce6
13. Sangestani G, Khatiban M. Comparison of problem-based learning and lecture-based learning in midwifery. *Nurse Educ Today* [Internet]. 2013;33(8):791–5. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2012.03.010>
  14. Beşer A MS ve SH. Probleme Dayalı Öğrenmede Eğitim Yönlendiricisi Nasıl Olmalı? *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Derg.* 2004;8(2):32–8.
  15. Gholami M, Moghadam PK, Mohammadipoor F, Tarahi MJ, Sak M, Toulabi T, et al. Comparing the effects of problem-based learning and the traditional lecture method on critical thinking skills and metacognitive awareness in nursing students in a critical care nursing course. *Nurse Educ Today* [Internet]. 2016;45:16–21. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2016.06.007>